

Dinsdag 04/08/1914 – Ochtendeditie

Onze correspondent te Antwerpen schrijft:

De Koning, vergezeld van de minister van oorlog de Broqueville, de opperbevelhebber Selliers de Moranville en generaal Jungbluth hebben vrijdagnacht de Antwerpse versterking geïnspecteerd.

Overall worden automobielen, paarden en trekhonden opgeëist.

Op bevel van de burgemeester mogen de bioscopen geen opwindende voorstellingen van oorlogstonelen geven en mogen tot nader order in de koffiehuisen waar muziek wordt gespeeld, geen nationale liederen ten gehore worden gebracht.

De Handelskamer waarschuwt tegen paniek. De Nationale Bank beschikt over 262 miljoen in goud, 56 miljoen in zilver, 120 miljoen goud disponibel op den vreemde. Verschillende banken hebben hun depots in de Nationale Bank van 82 op 108 miljoen gebracht.

Briefjes van 20 frank worden nergens aanvaard, ondanks de geruststelling der autoriteiten. Aan de Nationale Bank heeft het niet stil gestaan; een rij mensen van een straat lang, stond geduldig te wachten om binnengelaten te worden.

Volgens de Indépendance Belge zal wellicht de benoeming van Goblet d'Alviella en Hymans tot minister van staat, gevolgd worden door de benoeming tot dezelfde waardigheid van Vandervelde, Huysmans en Bertrand of Anseele. De bedoeling is, alle partijen in België tijdens de crisis aandeel te geven in de landsregering.

Brussel, 3 augustus. De Soir meldt: Naar aanleiding van de antwoordnota van België op het Duitse ultimatum heeft de regering

wederom een nota van de Duitse regering ontvangen. Er zijn onderhandelingen aangeknoopt.

Brussel, 3 augustus. De Duitsers hebben België nog altijd niet betreden. Naar het heet, heeft Duitsland verlangd de versterkingen van Namen te bezetten.

België is in staat van oorlog en beleg verklaard.

De telefoon is voor het publiek gesloten.

Belgische vliegers uit Luik hebben in de omtrek van Visé Duitse troepen kunnen ontdekken.

Brussel, 3 augustus. Het ultimatum, dat Duitsland België heeft gesteld, schijnt niets anders dan een middel te zijn geweest om vrees aan te jagen. De bedreiging is niet uitgevoerd, want de termijn, die België was gesteld, is lang overschreden en tot nog toe is er niets aan de grens gebeurd. De indruk van het ministerie van oorlog is dan ook zeer goed.

Brussel, 3 augustus. Wij kunnen mededelen, dat in geval er vijandelijkheden tegen België worden gepleegd, Frankrijk zich bereid heeft verklaard de verplichtingen na te komen, die het heeft als een van de mogendheden die België's onzijdigheid hebben gewaarborgd.

De ministerraad heeft besloten, nog geen beroep te doen op de waarborg der mogendheden en te handelen naar bevind van zaken.

De regering verzekert, dat tot nog toe de Duitsers niet België zijn binnengerukt.

Brussel, 3 augustus. Vanavond halfzes bevestigde men op het ministerie van oorlog, dat aan het ultimatum van Duitsland nog niet het minste militaire gevolg is gegeven. Sommigen leiden er uit af, dat

Duitsland zich alleen van de inzichten en de weerbaarheid van België heeft willen verzekeren. Het antwoord van België, dat het de betreding van het grondgebied door welk leger ook, zelfs het Franse, zou beschouwen als een daad van vijandschap, zou het land voor de overrompeling gevrijwaard hebben. Aldus hoopt men.

Een aantal Kamerleden en familieleden van ministers hebben zich als vrijwilligers aangemeld. De beweging op straat blijft groot, maar schijnt kalmer te zullen worden. Bij goed ingelichten is er verademing.

Brussel, 3 augustus. Sommige bladen melden dat honderd miljoen in goud naar Antwerpen verzonden zijn.

In zo goed als alle ministeries verzamelt men de documenten die te Antwerpen moeten geborgen worden. Uitvoer van levensmiddelen is verboden; de meeste treinen naar Duitsland en alle naar Parijs zijn afgeschaft. De opwinding te Brussel is buitengewoon, duizenden betogers eisen, dat koffiehuzen en winkels de nationale vlag uithangen. Het geeft aan de stad iets feestelijks; de algemene geest is trouwens eerder opgewekt dan angstig. De laatste soldaten die vertrekken, worden op ovaties onthaald.

Om halftien blijft de toestand onveranderd.

Antwerpen, 3 augustus. Een dag van schrik en van valse berichten. Een misverstand in het ministerie van oorlog en rondgebazuind door de Etoile Belge waarschuwde ons dat de Duitsers reeds te Visé, in de provincie Luik, waren. Soldaten die ik ontmoette hadden het van hun luitenant. Hier is alle telefonisch verkeer geschorst en op de telegrammen wordt strenge censuur geoefend; de uittocht der villabewoners in de Antwerpse buitengemeenten is begonnen; men vreesde dat hedenavond reeds de stad niet meer toegankelijk zou

zijn, en zie, alles is heel rustig en de burgerwacht waakt. Een avondblad meldt de gelukkige tijding, dat de koers der bankbriefjes verplichtend wordt bij de wet. Moge dit de talloze op hol geraakte hoofden en portemonnaies tot bedaren brengen.

Brussel, 3 augustus. België heeft nog de tussenkomst der mogendheden niet ingeroepen, maar verklaart dat elk vreemd leger, dat zijn grondgebied betreedt, voor vijandig wordt gehouden.

De Kamers zijn in allerijl tegen morgenochtend 10 uur bijeengeroepen. De koning zal zelf voorzitten en een redevoering uitspreken. De socialisten zullen een verklaring afleggen, waarin zij zich eens verklaren met alle burgerpartijen, waar het de onschendbaarheid van ons grondgebied geldt.

Om middernacht zijn al de ambtenaren van het ministerie van oorlog opgeroepen.

De meeste regimenten vertrokken hedenochtend naar de plaatsen van concentratie. De geest ervan blijft zeer opgewekt. Ook deserteurs en correctionairs zijn opgeroepen en naar hun regiment gestuurd. Het aantal vrijwilligers stijgt van uur tot uur. De burgerwacht neemt de garnizoensdienst waar.

Het verplicht aanvaarden van bankpapier wordt een feit doordat de bank niet meer verplicht is het uit te wisselen. De bankbiljetten van vijf frank zijn in omloop. Bij koninklijk besluit wordt een moratorium tot op 31 augustus toegestaan.

De opgewondenheid is in de stad uiterst groot.

Vanmiddag zijn ruiten ingeslagen van het warenhuis Dietz, terwijl Franse soldaten die België verlaten luidruchtig worden toegejuicht.

Vele winkels in het midden der stad zijn gesloten. Er zijn maatregelen genomen tegen opkopers van eetwaren.

Engelse oorlogsschepen kruisen voor Oostende. Vannacht heeft een luchtschip boven de kolenstreek van de Borinage gemaneuvreerd.

De laatste geruchten zijn dat Franse troepen op Bergen en Charleroi aanrukken. Dit wordt echter nog geenszins bevestigd.

Antwerpen, 3 augustus. Vele vrijwilligers beantwoorden de oproep van een medeburger, advocaat Rotsaert, om een korps "De Schelde Vrij" te vormen.

Brussel, 3 augustus. Volgens de Indépendance heeft er een luchtschip over de stad gezweefd.

Brussel, 3 augustus. De Nationale Bank is tot nader order vrijgesteld van de verplichting biljetten voor munt in te wisselen. Openbare kassen en particulieren moeten van heden af bankbiljetten als wettig betaalmiddel aannemen, tenzij het tegenovergestelde overeengekomen is.

Antwerpen, 3 augustus. Op verzoek van raadslid Steger heeft de gemeenteraad besloten een bijzondere toelage te verlenen aan de werklozenkas. De kinderen der soldaten zullen op stadskosten gevoed worden. Van Peborgh, liberaal, en Terwagne, Socialist, hebben vaderland- en vredelievende redevoeringen gehouden. De liberaal Baelde heeft een beroep gedaan op de eensgezindheid aller partijen.

Antwerpen, 3 augustus. De militaire overheid heeft bevolen de schepen in de haven van de draadloze telegrafische inrichting te ontdoen.

Brussel, 3 augustus. Vanavond verklaarde men op het ministerie van oorlog, dat de binnenlandse toestand bevredigend is.

Antwerpen, 3 augustus. Tengevolge van het bericht dat de onzijdigheid van België niet is geschonden, heeft de gouverneur de staat van beleg opgeheven.

Dinsdag 04/08/1914 - Avondeditie

Duitsland verklaart de oorlog aan Frankrijk en België.

Brussel, 4 augustus. Duitsland heeft de oorlog verklaard aan Frankrijk en België. De Belgische regering heeft nog twee lichten opgeroepen. Engeland zal onze onzijdigheid verdedigen.

Brussel, 4 augustus. Vanochtend negen uur is de toestand onveranderd. Onder de bevolking heerst ontspanning.

Tussen koning Albert en keizer Wilhelm zijn telegrammen gewisseld. Het antwoord van de keizer luidt, dat zijn wil moet afhangen van het nationaal belang van zijn land. De keizer schijnt er aan toegevoegd te hebben: "Er is nog tijd, dat ik de vriendschap kan behouden, die ik België altijd toegedragen heb."

Frankrijk heeft aan België zijn hulp geboden. Het spreekt vanzelf, dat deze geweigerd werd.

Op het ogenblik, dat ik sein, schouwt de koning de burgerwacht, waarna hij de buitengewone zitting van het parlement zal gaan openen.

Brussel, 4 augustus. Ik verneem, zonder het nog te durven bevestigen, dat de Duitse gezant is afgereisd.

Brussel, 4 augustus. De Duitsers zouden reeds bij Herve (ten oosten van Luik) in België zijn gevallen.

Brussel, 4 augustus. De minister van oorlog heeft het betreden van Belgisch grondgebied door de Duitsers bevestigd.

Brussel, 4 augustus. Reuters Agentschap vernoemt, dat Duitsland een tweede nota tot België gericht heeft, welke eveneens een uiterst dringend karakter draagt.

In de nota, die door de Duitse gezant te Brussel is overhandigd, is deze tweede kennisgeving van Duitsland vervat. Die nota behelst, dat - na de ontvangst van het Belgische antwoord op het ultimatum - Duitsland gereed staat, zo nodig met geweld die maatregelen te nemen, welke het noodzakelijk acht.

Tot dusver zijn nog geen aanwijzingen ontvangen, over het betreden van Belgische grondgebied door Duitse troepen.

Brussel, 4 augustus. Hier volgt de tekst van de nota die de Duitse regering de 2^e augustus aan de Belgische regering heeft doen toekomen:

De Duitse regering heeft vertrouwbare berichten ontvangen, volgens welke de Franse strijdkrachten het voornemen zouden hebben om over Givet en Namen op de Maas aan te rukken.

Deze berichten laten niet de minste twijfel bestaan, of Frankrijk heeft het plan om over Belgisch grondgebied naar Duitsland te marcheren.

De Keizerlijke Duitse regering kan niet nalaten te duchten, dat België, niettegenstaande zijn goede wil te dien opzichte, niet in staat zal zijn om zonder bijstand een opmars van zo grote strijdkrachten als de Franse af te slaan. Hieruit volgt dat Duitsland van deze zijde wordt

bedreigd en om deze aanval des vijands te voorkomen , ziet de Duitse regering zich genoodzaakt maatregelen te treffen.

De Duitse regering zou het ten zeerste betreuren dat de maatregelen van de vijand van Duitsland dit rijk zouden noodzaken om van zijn kant het Belgisch grondgebied te schenden.

Om alle misverstand uit de weg te ruimen, verklaart de Duitse regering het volgende.

1. De Duitse regering zal geen enkele vijandelijke daad tegen België plegen, indien België er in toestemt in den oorlog, die op het uitbreken staat, een houding van welwillende neutraliteit te bewaren tegenover Duitsland. De Duitse regering van haar kant verbindt zich om bij de vrede het koninkrijk België en zijn bezittingen in al hun uitgestrektheid te waarborgen.

2. Duitsland verbindt zich om, behoudens genoemde voorwaarde, zodra de vrede is gesloten, het Belgisch grondgebied te ontruimen.

3. Als België een vriendschappelijke houding aanneemt, is Duitsland bereid om in overeenstemming met de Belgische autoriteiten tegen gereed geld alles te kopen wat voor haar troepen nodig is en om alle schade te vergoeden, die in België wordt aangericht. Indien echter België zich vijandig gedraagt tegen de Duitse troepen en in het bijzonder als het aan hun voorwaarts rukken moeilijkheden in de weg legt door in de stelling van de Maas weerstand te bieden of door het vernielen van wegen, spoorwegen, tunnels of andere kunstwerken, dan zal Duitsland verplicht zijn België als vijandelijk land te beschouwen. In dit geval verbindt Duitsland zich ten opzichte van het koninkrijk België tot niets, en zal het de slotregeling van de betrekkingen der beide staten jegens elkaar, overlaten aan de beslissing der wapenen.

De Duitse regering koestert de gerechtvaardigde hoop, dat deze gebeurlijkheid zich niet zal voordien en dat de Belgische regering die maatregelen zal weten te nemen, welke geschikt zijn om te verhinderen, dat dit zich voordoet. In dit geval zullen de vriendschappelijke betrekkingen, die de beide buurstaten verenigen, inniger en meer duurzaam worden.

Brussel, 4 augustus. Een medewerker van de Chronique heeft in de Duitse legatie een gesprek gehad met een gezantschapssecretaris, die hem verklaard heeft, dat Duitsland, koste wat het kost, door België moet trekken en geen ogenblik te verliezen heeft. Wil België zich inschikkelijk tonen, dan wil Duitsland zich verbinden al de kosten te betalen. Het vraagt alleen, dat de bruggen ongeschonden zouden blijven en de spoorwegverbindingen niet opgebroken. Het zou de integriteit van ons grondgebied verzekeren en onze nationaliteit eerbiedigen.

De Duitse staf meent te weten, dat Frankrijk een grote krijgsmacht concentreert langs de lijn Namen-Givet. Dat is hetgeen tot haar ultimatum aanleiding gegeven heeft. Tot zover de redacteur der Chronique. Het schijnt, dat Duitsland aangedrongen heeft op een nieuw en gunstig antwoord op haar ultimatum. België blijft echter bij zijn besluit.

De stad Brussel heeft voor honderd vijftig duizend frank eetwaren opgekocht, die zij tegen inkoopprijs van heden af zal leveren. Met het verhuizen van het staatsarchief naar Antwerpen is een aanvang gemaakt. Men zou aldaar spionnen hebben aangehouden. Het koninklijk gezin zal ook naar onze nationale wijkplaats vertrekken. De treinen naar Holland rijden nog slechts tot aan de grens. Sedert twee dagen bereiken ons de Hollandse dagbladen niet meer.

Een afvaardiging van socialistische volksvertegenwoordigers heeft zich naar minister de Broqueville begeven, die afwezig was. Zij heeft aan zijn secretaris haar vertrouwen in het kabinetshoofd betuigd.

Al de concentratieplaatsen zijn thans bezet, het leger is kalm.

Brussel, 4 augustus. In de Kamer heeft minister-president de Broqueville de oproeping van de 14^e en 15^e lichterhing aangekondigd en de Duitse nota en het antwoord van België voorgelezen. De socialist Van der Velde is tot minister van staat benoemd.

Brussel, 4 augustus. Onder enorme toeloop van volk en onbeschrijflijke geestdrift, zijn de koning en het koninklijk gezin naar het Parlement gereden. De oorlogsverklaring van Duitsland aan België is nog niet geschied.

In de Kamer zelf heerst de grootste spanning. De heer Woeste, die inlichtingen vraagt aan de ministers, ziet er ontdaan uit. Alle diplomaten zijn aanwezig. Bij haar binnentreden wordt de koninklijke familie als uit één mond toegejuicht. De koning spreekt een korte redevoering uit, die weer met stormachtige toejuichingen wordt beantwoord.

Minister de Broqueville schetst daarop, hoe de toestand is ontstaan. De lezer weet dat uit mijn telegrammen.

Ook de heer de Broqueville wordt luid toegejuicht en de ouderdomsdeken der Kamer, de liberaal Delvaux, betuigt de instemming van ieder met de door de regering getroffen maatregelen.

Men zegt, zonder dat het officieel bevestigd wordt, dat de Duitsers reeds te Dolhain zouden zijn. Dolhain, een plaatsje van 4500

inwoners, ligt ten oosten en niet ver van Herve in het dal van de Vesdre aan de spoorweg Aken-Verviers-Luik.

Brussel, 4 augustus. Koning Albert heeft in de Kamer de volgende rede gehouden. Sedert 1830 heeft België geen uur gekend, zo ernstig als dit. De kracht van ons recht en de noodzakelijkheid van ons onafhankelijk bestaan voor het belang van Europa doen nog ons hopen, dat de gevreesde gebeurtenissen niet zullen plaats grijpen. Doch moeten wij weerstand bieden aan een inval op ons grondgebied, dan zal deze plicht ons gewapend vinden en besloten tot de grootste opofferingen. De jeugd staat nu reeds gereed om het vaderland, dat in gevaar is, te verdedigen. Geen andere plicht wordt nu ons opgelegd dan hardnekkig tegenstand te bieden. Onze moed, onze eendracht, de eenheid in onze dapperheid is gebleken bij de voorbeeldige mobilisatie en uit de menigte van vrijwillige dienstnemingen. Nu is het ogenblik van handelen aangebroken. Ik heb u bijeengeroepen om de Kamers in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan de geestdrift des lands. Met snelheid, onmiddellijk, zult gij maatregelen nemen, vastbesloten het heilige erfdeel onzer vaders ongerept te handhaven. Niemand zal te kort komen aan zijn plicht. Het leger is op de hoogte van zijn taak, de regering is zich haar verantwoordelijkheid bewust en zal die tot den einde dragen om het hoogste goed van het land veilig te behouden. Indien de vreemdeling ons grondgebied schendt, zal hij alle Belgen verenigd vinden rond de koning, die nooit de eed op de grondwet zal schenden. Ik heb vertrouwen in onze toekomst. Een land dat zich verdedigt, dwingt eerbied aan allen af en vergaat niet. God zal met ons zijn.

Brussel, 4 augustus. Een extra trein is hedennacht van hier naar Antwerpen vertrokken met de geldwaardige papieren van de Nationale Bank.

Keulen, 4 augustus. Hier uit Brussel aangekomen Duitsers melden, dat in de Belgische hoofdstad een uiterst geprikkelde stemming tegen Duitsland heerst.

Daarom zijn de te Brussel woonachtige Duitsers - en ook de Duitsers uit Frankrijk, die naar Brussel waren uitgeweken - in panische schrik naar Duitsland gevlucht.

Antwerpen, 4 augustus. Buitengewone ontspanning is gevolgd op de zenuwachtige dag van gisteren "de donkerste uit onze geschiedenis", schreef een blad. De staat van beleg is sedert gisteravond opgeheven. De Fransgezinde pers uit Brussel weet helaas weinig maat te houden in haar anti- en sympathieën. Onze soldaten houden zich kranig; hun optreden vanochtend 5 uur was waarlijk ontroerend.

Brussel, 4 augustus. Hier volgt het antwoord van België op de Duitse nota: Door haar nota van 2 augustus 1914 heeft de Duitse regering kennis gegeven, dat volgens inlichtingen uit betrouwbare bron de Franse troepen van plan waren, over Givet en Namen op de Maas aan te rukken en dat België bij alle goede wil niet in staat zou zijn, zonder hulp, de opmars van de Franse troepen te stuiten. De Duitse regering zou zich verplicht voelen die aanval te voorkomen en het Belgische gebied te schenden. Onder deze omstandigheden stelt Duitsland aan de regering des Konings voor jegens haar een vriendschappelijke houding aan te nemen en verbindt het zich op het ogenblik van de vrede de onschendbaarheid van het koninkrijk en zijn bezittingen in heel hun uitgestrektheid te waarborgen. De nota voegt eraan toe, dat indien België moeilijkheden maakt bij de opmars van de Duitse troepen alsdan Duitsland België zal moeten beschouwen als vijand en de latere regeling tussen de twee staten overlaten aan de beslissing van de wapenen.

Deze nota heeft bij de regering des Konings een diepe en smartelijke verbazing gewekt.

De bedoelingen die zij aan Frankrijk toeschrijft zijn in tegenspraak met de formele verklaringen, die hun de 1e augustus zijn gedaan, uit naam van de regering der republiek.

Voor het overige, indien tegen onze verwachting Frankrijk de neutraliteit van België zal schenden, zal België al zijn internationale plichten vervullen en zijn leger zal de indringer de krachtigste tegenstand bieden.

De tractaten van 1839, bevestigd door die van 1870, stellen de onafhankelijkheid en neutraliteit van België onder die van de regering van Z.M. de koning van Pruisen. België is altijd getrouw geweest aan zijn internationale verplichtingen.

Het heeft zijn plichten vervuld in de geest van loyale onpartijdigheid, het heeft geen poging onbeproefd gelaten om zijn eenzijdigheid te handhaven en te doen eerbiedigen. De aanslag op zijn onafhankelijkheid, waarmede de Duitse regering het bedreigt, zou een onmiskenbare schending van het volkenrecht vormen. Geen enkel strategisch belang rechtvaardigt de rechtsschennis.

Wanneer de Belgische regering de voorstellen aan zou nemen, die haar betekend zijn, dan zou zij de eer der natie opofferen en tegelijkertijd haar plichten verraden tegenover Europa, dat zich bewust is van de rol die België sedert meer dan 80 jaar speelt in de beschaving der wereld. Zij weigert te geloven, dat de onafhankelijkheid van België slechts behouden kan worden tegen de prijs van schending zijner onzijdigheid.

Ook al zou de Belgische regering in die hoop teleurgesteld worden, toch is zij vastbesloten om met alle middelen, die in haar vermogen zijn, elke aanslag op haar rechten af te weren.

Londen, 4 augustus. De Franse gezant meldt dat Duitse troepen België zijn binnengedrongen bij Verviers.

Openbare gebeden in België.

De Belgische bisschoppen hebben de volgende brief aan de geestelijkheid en de gelovigen gericht:

Zeer beminde broeders,

Het uur is bedenkelijk. Angst en vrees beklemt de harten. Kinderen, vrouwen en moeders smelten in tranen.

Edoch, met vaste stap en moed in 't hart trekken onze wakkere soldaten naar de grenzen, besloten gelijk zij zijn om met lijf en ziel de vrijheid van het vaderland te verdedigen.

Groeten wij hen met eerbied, die dapperen!

Dat ons woord de tolk zij van u aller gevoelens!

Dat het hun de verzekering drage van onze broederlijke verkleefdheid en deelneming! Dat het hun gebed opbeure en versterke in de vertwijfeling!

Vandaag, zondag, zal er in al de kerken een lof gezongen worden waarbij de vertegenwoordigers der openbare besturen en de bloedverwanten hoogstdringend verzocht worden tegenwoordig te zijn, opdat het aan God behagen zou, de gevaren af te wenden, welke België en Europa bedreigen.

Van morgen te beginnen zullen de priesters alle dagen de gebeden opzeggen uit de Missa Pro Pace: "O God, opperste Meester van koninkrijken en vorsten, Gij die slaat om te genezen en vergeeft om te redden, wees ons barmhartig; door uwe almachtige hulp bewaar ons in het genot van de vrede, en schenk ons de gratie dat wij er gebruik van maken om ons leven te verbeteren. Wij smeken er U om door onze Heer Jezus Christus".

Antwerpen. In de Belgische bladen van gisteren vinden wij de volgende berichten:

Antwerpen zal binnen een uur of twee al zijn verdedigingstroepen op hun plaats hebben, zodat alle verrassing volstrekt onmogelijk is. De mobiliseringsremonte lukt bewonderenswaardig. De boeren brengen hun paarden met de grootste bereidwilligheid.

De Belgische militaire vliegers zijn van Antwerpen naar Luik vertrokken, per aëroplaan, en neergekomen te Ans.

De ijverigste werkzaamheid wordt aan de dag gelegd tot instaatstelling der plaats van Antwerpen. De dienst van bevoorrading onzer troepen gaat goed, doch daar er meer spoed vereist wordt, vooral voor de bevoorrading der fortten heeft het leger al de motorwagens opgeëist, een 40-tal automobielen en 65 chauffeurs en een tiental motorrijwielen met voerder.

Verder werd in de stad een oproep gedaan voor het aanwerven van 250 werklieden om als paswerkers in de vuurwerkschool te worden gebezigd, waar van morgen af met dubbele ploegen zal gewerkt worden voor het vervaardigen van kardoezen.

De burgemeester Jan de Vos heeft zich in betrekking gesteld met Corty, voorzitter der Handelskamer, in 't vooruitzicht der vergadering

der commissie van bevoorrading, die dinsdag aanstaande op het stadhuis zal plaats hebben.

De Handelskamer zal de nodige afgevaardigden sturen, die op de hoogte zijn van de onder zeil of stoom zijnde voedingswaren.

Het is gebleken, dat in de haven liggende schepen bij middel van hun telegraaf zonder draad allerlei berichten overseinden.

Ogenblikkelijk werden door de krijgsoverheid maatregelen getroffen om daaraan een einde te stellen. De toestellen werden onbruikbaar gemaakt en uit voorzorg werd nog een gendarm op elk schip ter bewaking geplaatst.

Het is ongelooflijk, het groot getal aanbiedingen van jongelingen, die als vrijwilligers in het Belgische leger willen treden.

Van een andere kant zijn er vele vrouwen, wier echtgenoot is moeten optrekken zonder de minste geldelijke steun achter te laten die nu om onderstand komen vragen.

Door het krijgsbeheer zijn alle middelen van vervoer in bezit genomen, niet alleen te land maar ook te water.

Het materiaal van de reinigingsdienst staat voor het ogenblik op de Sint-Andreasplaats, terwijl al de gebouwen door de gendarmerie in bezit zijn genomen.

Voor de voeding der soldaten werden gisteren nog 60 bakkers en 40 slachters opgeëist. Zaterdag werden bij de coöperatieve bakkerijen de volgende dagelijkse bestellingen gedaan: Katholieke bakkerij "Het Volk", Schoytestraat, 3000; "Het Beste Brood", Napelsstraat, 28.000; "Help U zelve", 17.500; "Volkslust", te Merksem, 22,000. Tesaamen 71.000 broden per dag. De bloem wordt aan die bakkerijen geleverd

door het leger. Dit brood moet geleverd worden, zolang de toestand dit vergt.

Als een kenschetsend staal van de geestestoestand van sommige lieden, deelt een dagblad uit Brussel mede, dat een zeer vermogend Brusselaar zich 50.000 frank in zilver heeft doen uitbetalen, een safe heeft gehuurd bij de Bank en daar zijn cent-sous-stukken heeft geborgen.

Vóór de bank hebben mensen - wellicht uit eigenbelang - de menigte toegesproken en betoogd, dat de bank geen zilver meer had. Een ambtenaar van de bank, die het hoorde, kwam op een, wel gevaarlijk, maar schoon denkbeeld. Hij liet een aantal geldophalers, met zware zakken op de schouders, de bank uit en aan de mensen voorbijgaan.